

Uteserveringar - på allmän plats

Råd och regler

Innehållsförteckning:

Bakgrund ..	1
Vad gäller för uteserveringen?	2
Utformning	3
Framkomlighet	4
Inhägnader	5
Utemöbler.....	6
Markiser	7
Uteserveringens golv	8
Hur ansöker jag?.....	9
Planritning	9
Fasadritning.....	10
Vad kostar det?	11
Zonkarta	12
Vill du veta mer?	13

Denna skrift är framtagen i samarbete mellan Tekniska kontoret ,
Stadsbyggnadskontoret, Räddningstjänsten, Polisen och Hesslecity i Hässleholm.

Text och illustrationer: Landskapsarkitekt H. H. Haim och Tekniska kontoret

Foto: Tekniska kontoret

Tryckt: Tekniska kontoret

Bakgrund

Denna skrift är till för dig som tänkt öppna uteservering i anslutning till kafé eller restaurang. Här finner du idéer och tips samt förteckning på de krav kommunen ställer för att du ska få använda allmän mark för uteserveringen.

Hässelholms centrum ska vara den trivsamma, lättillgängliga stadskärnan med det breda utbudet och det naturliga centrat för Göingebygden.

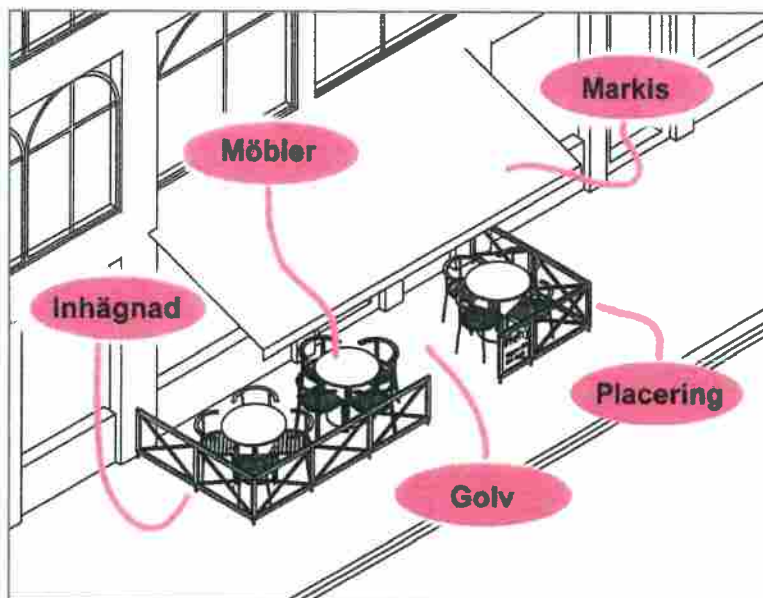
Uteserveringar är ett mycket välkommet och uppskattat inslag i stadsmiljön. Genom sin centrala placering förtätar uteserveringarna stadsmiljön vilket medför att utformningen har stor betydelse för stadsbilden. Oftast finns uteserveringarna på allmän mark såsom torg, gångbanor och gator d.v.s. ytor som normalt är öppna och tillåter en stor överblick.

En uteservering med uppbyggda väggar och tak utgör ett visuellt hinder och styckar upp gaturummet.

Om uteserveringen ges en design som "sticker ut" blir den ett främmande inslag och kan förändra hela gaturummets karaktär, oftast till det sämre.

Uteserveringarna ska kännas som en naturlig del av den gemensamma stadsmiljön och helst förstärka denna.

Då utformningen av uteserveringarna har stor betydelse för stadsbilden ställer kommunen krav på uteserveringarnas form och funktion, men fortfarande ges möjligheter att utforma uteserveringen till en högst personlig plats som kan bidra till en vacker och trivsam stadsmiljö.

En trevlig uteservering utgörs inte enbart av duktig personal och god mat, en snygg utformning och god funktion hör också till.

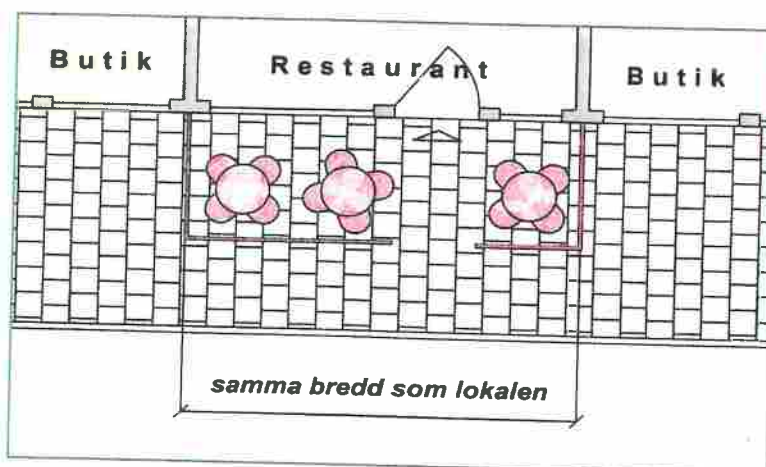
Förutom den formmässiga lösningen av uteserveringen är det lika viktigt att den samspelar väl med gatans övriga funktioner. Fri passage **ska** upprätthållas för räddningstjänsten och för fotgängare. God tillgänglighet ska finnas till entréer, brandposter och liknande.

Framkomligheten för funktionshindrade är ett krav.

Vad gäller för uteserveringen?

Placering

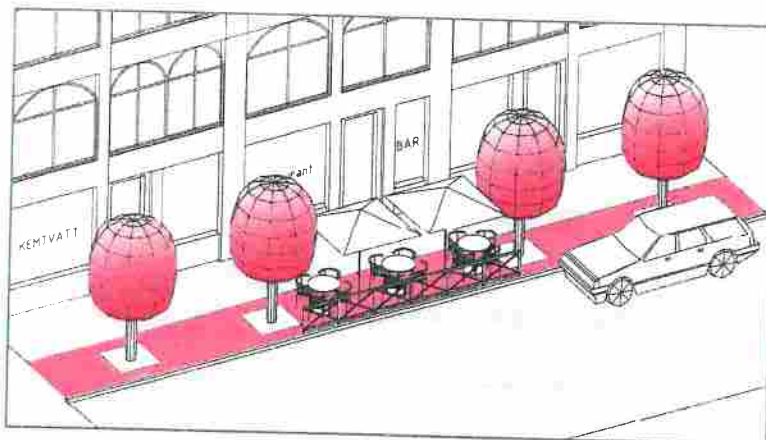
Uteserveringen placeras i direkt anslutning till serveringslokalen och får inte vara bredare än vad denna är. Om lokalens bredd är mycket liten kan undantag göras men då måste angränsande butikers ägare ge sitt skriftliga tillstånd. Mellan servering och trottoarkant skall en tillräckligt stor yta lämnas för att gångtrafikanter och funktionshindrade ska kunna passera. Bredden på passagen skall vara minst 1,6 m.

Uteserveringen får inte vara bredare än lokalens fasadlängd.

På platser med intensivare gångtrafik ska passagen vara betydligt större.

I Hässleholms innerstad finns på vissa gator rader av träd närmast körbanan. Här kan serveringarna i stället placeras i linje med trädraden så att gångbanan lämnas fri närmast husen. Om uteserveringen placeras på gångbana ska den inhägnas. Om uteserveringen placeras i direkt anslutning till körbana ska skyddsräcke uppföras däremellan.

Genom att placera serveringen i trädradens linje behöver inte gångbanan tas i anspråk.

Skyltar och liknande lösa arrangemang tillhörande serveringen får inte placeras utanför serveringsytan.

Fritt tillträde ska upprätthållas till entréer, parkeringsautomater, elskåp, brandposter och liknande i anslutning till uteserveringen.

Räddningsinsatser

Uteserveringen får inte försvåra för räddningstjänsten vid akuta räddningsinsatser

Utformning

Vid utformningen av uteserveringen är det många detaljer som måste lösas. Viktigast är att serveringens alla delar tillsammans bildar en lyckad helhet. En uteservering måste, liksom lyktstolpar, bänkar och andra objekt i offentliga miljöer, underordna sig stadens övergripande formspråk. Vi kallar detta en stadsmässig utformning. Stadsmässigheten karakteriseras av det enkla och avskalade. Stadens material är ofta gjutjärn, stål, sten, glas och betong. Färgerna är mörka och mättade - vanligen svart, grått eller grönt men material som järn och betong kan också lämnas obehandlade.

På torg och gator är det mycket som kallar på vår uppmärksamhet; skyltfönster, reklam, fasadskyltar, flaggor och vimplar.

Uteserveringen behöver inte vara med i denna tävling. Den ska vara en lugn och trevlig plats att vistas på.

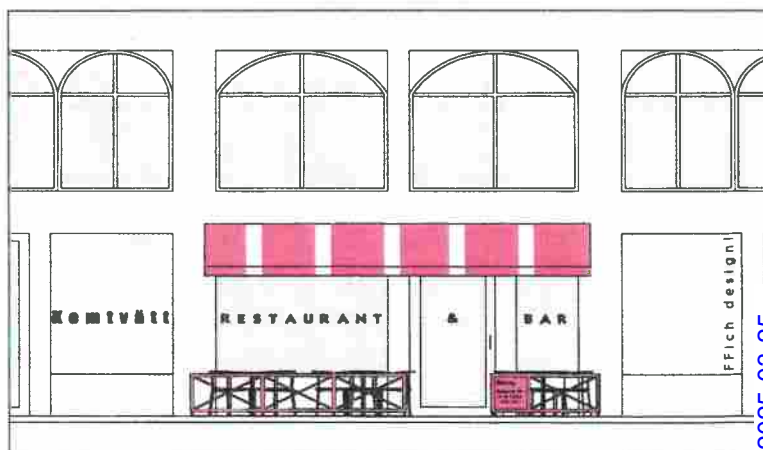
Möbler och inhägnader ska hållas enkla och strama, utan onödigt detaljrikedom med ornament och bullrande färger.

Det finns goda exempel på städer där hela stadsmiljön fått en genomgående design. Uteserveringarna längs gator och torg utrustas här med stolar, bord, parasoll och inhägnader av en och samma modell för att skapa en mer samstämd gatumiljö.

Placering och utformning av uteserveringen påverkar helheten. Ett fast tak med väggar förtätar en redan kompakt gatumiljö och tillåts normalt inte. En öppen uteservering utan golv, med några få parasoll och genomsiktliga inhägnader påverkar däremot intrycket obetydligt. Uteserveringen ska harmonisera med den byggnad den är placerad framför liksom med den närmaste omgivningen. Viktigt att ta hänsyn till den anslutande byggnadens fasaduppdelning men även markbeläggningen kan styra utformningen om den ligger i ett mönster som så fordrar.

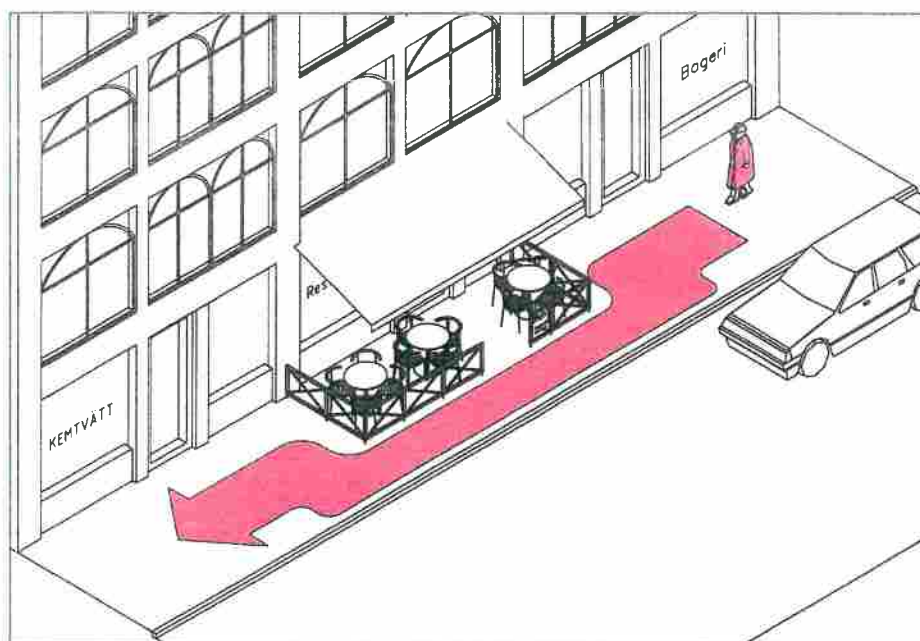
En inbyggd uteservering som denna förtätar gaturummet avsevärt. Bygglov krävs och godkännes bara i undantagsfall.

Det är viktigt att utformningen av uteservering harmonierar med byggnadens stil och fasadindelning.

Framkomlighet – uteserveringar för alla

Framkomligheten och säkerheten för funktionshindrade och personer med nedsatt syn får inte försämrats till följd av att gatumiljön förtätas med uteserveringar. Uteserveringen måste hållas väl samlad och ansvarig ska se till att inga stolar eller andra hinder hamnar på gångbanan. Om uteserveringen placeras intill fasaden och de gående tvingas avvika från den normala gångbanan ska serveringsytans avgränsningar markeras så att synskadade kan orientera sig förbi platsen. En fast inhägnad runt hela uteserveringen med en ram i underkant är den bästa lösningen. Avgränsningar med pollare och tross godkänns inte.

Placeras serveringen på en gångbana är det viktigt att markera dess gränser så att personer med nedsatt syn lättare kan passera platsen.

Inhägnader

Inhägnaden är inte till för att avskärma uteserveringen från omgivningen utan för att markera uteserveringens gränser. Detta underlättar avsevärt för synskadade. Många gånger krävs ett staket eller räcke runt serveringsytan. Detta är fallet:

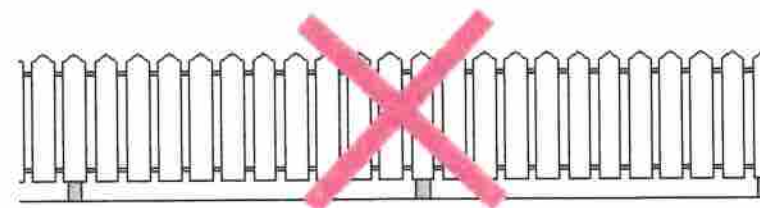
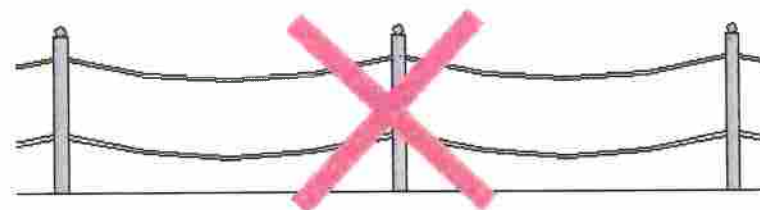
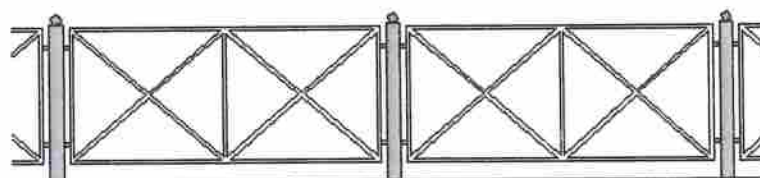
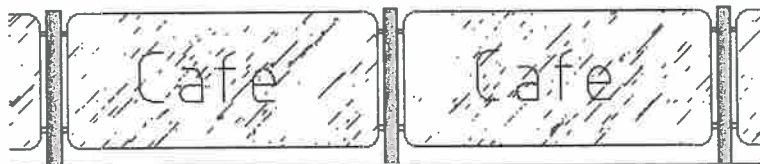
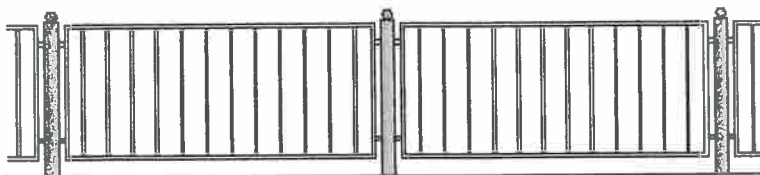
- när serveringen placeras i ett gångstråk
- när servering av alkoholhaltiga drycker sker
- när serveringsytan ligger i direkt anslutning till körbana

Inhägnaden ska vara genomsiktig och inte för hög (max 90 cm). Ramar med uppspänd duk eller andra fyllnader kan inte tillåtas då de inkräktar för mycket på det öppna stadsrummet.

Uteserveringens charm ligger delvis i att den som sitter där kan ta del av det liv som pågår runt omkring. Detta ska inte byggas bort med ogenomsiktliga väggar.

Inhägnaden kan bestå av en lättare smideskonstruktion med kryss. Glas i kombination med smide är också ett alternativ för offentliga platser. Trä är inte lämpligt i stadsmiljö.

Tänk även här på att färgkulörsval, material och design ska passa väl in i omgivningen och harmoniera med uteserveringens övriga utformning. Inhägnad får inte försvåra utrymning från andra lokaler.

Tillåtna och inte tillåtna exempel på staketkonstruktioner.

En avgränsning ut mot trafiken är nödvändig när serveringen placerats kant i kant mot körbanan. Ett järnstaket som detta passar bättre in i stadsmiljön än ett impregnerat trästaket.

Utemöbler

Plastmöbler liksom grova trämöbler hör inte hemma på offentliga platser. Det finns många framtagna "cafémöbler" som passar in i den offentliga miljön. De ger ett luftigt intryck och är ofta lätta att flytta, fälla ihop och stapla. Materialen gjutjärn, rostfritt stål, trä eller rotting är vanliga liksom kombinationer av flera material.

Använd samma färgkulör på inhägnad och möbler. Svart och mörkgrönt passar väl in i stadens övriga färgsättning. Ljusa och klara färgkulörer är inte lämpliga då de dominerar omgivningen.

Villastaket och vanliga trädgårdsmöbler får inte användas i offentliga miljöer.

Markiser

En av tjusningarna med uteserveringar är att man slipper sitta inne. Sol, vind och dofter blir mycket mer påtagliga när man sitter ute. Mat och dryck smakar dessutom ofta bättre.

Markiser och parasoll är ett mycket bra val. De ger serveringen ett lätt och luftigt intryck. Markiserna bör vara fritt hängande - d.v.s. utan stödben - och helst sakna gavel då de annars ger ett tungt intryck. Markiserna skall vara väl inpassade i byggnadens fasad. De ska inte bryta mot dess stil och bör placeras i harmoni med fasadindelningen. Markisen får inte skjuta ut över gångbanan på lägre höjd än 2,3 m. Markisen ska vara lätt att fälla in/ta bort vid akut räddningsinsats. Vid användning av terassvärmare (t.ex. infravärmare med gasolflaska i foten) gäller att avstånd till brännbart material såsom markiser ska vara minst enligt tillverkarens rekommendationer eller om sådana saknas minst 60 cm.

Markiser kräver bygglov.

En markis kan ofta kombineras med ett parasoll för att ge skugga även en bit ut från fasaden. När uteserveringen hamnar i gångbanan måste den inhägnas. Menyer och liknande skyltar ska då placeras inne på serveringsytan. Undvik reklam på parasollen och markiser. Se sidan 8.

Skyltar placeras enligt förteckning i Reklamskyltar och säljstall på allmän plats.

Uteserveringens golv

Uteserveringen ska placeras direkt på trottoaren eller torget. Om markens lutning är för stor kan ett uppbyggt trädäck eller liknande i undantagsfall tillåtas. Ramper för att utjämna nivåskillnader får max luta 1:12 (8,3 %) och ska placeras innanför staketet. Kom ihåg att uteserveringen ska vara tillgänglig för personer med funktionshinder!

Reklam

Brskande reklam tillåts inte på uteserveringarna. Uteserveringens placering i stadsmiljön gör att den är reklam nog i sig själv. Ytterligare reklam får endast placeras på markisernas och parasollens nedhäng. På inhägnaden får ingen reklam förekomma, Eventuellt kan en liten applicering av den egna logotypen tillåtas.

Skötsel och underhåll

Sökande svarar för att god ordning råder på och omkring uteserveringen, liksom för att renhållning sker av uteserveringen. Om uteserveringen föranleder nedskräpning i den närmaste omgivningen ska även denna hållas ren. Är renhållningen otillfredsställande avstädas platsen av tekniska kontoret på sökandens bekostnad.

Vid oinhägnade uteserveringar skall bord och stolar efter stängning vara väl samlade och inte utgöra något hinder i trafiken eller för gångtrafikanter.

Återställning av platsen bekostas av den sökanden och utförs direkt efter avtalstidens utgång.

Dessa regler gäller inom hela Hässleholms kommun.

Undantag från dem kan göras på vissa platser. En prövning görs då i det enskilda fallet.

Om reglerna inte åtföljs blir påföljden att avtalet sägs upp med en veckas avvecklingstid.

Hur ansöker jag?

Ansökan gällande "Tillstånd att använda offentlig plats" lämnas till polisen.

Kom ihåg att vara ute i god tid så alla tillstånd hinner bli klara till tidpunkten du tänker börja "uteserveringsverksamheten". Ansökningsblanketter finns att hämta hos polisen.

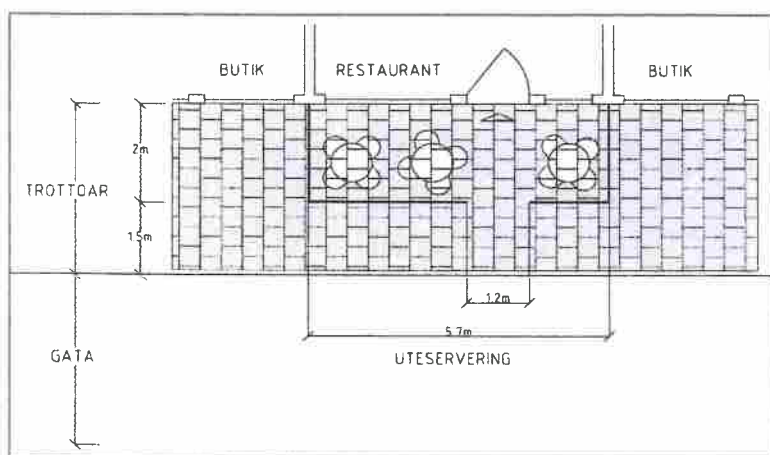
I ansökan ska följande redovisas:

- Platsen för uteserveringen. Bifoga måttsett planritning och fasadritning i lämplig skala med husväggen som utgångspunkt .
- Vilken typ av möblering som ska användas. Material- och färgkulörsval ska redovisas, bifoga bild.
- Vilken typ av inhägnad som ska användas. Mått, material- och färgkulörsval ska redovisas, bifoga bild.
- Vid nivåskillnader där däck, som utjämnar nivåskillnaderna, behövs ska följande redovisas: material- och färgkulörsval, mått som visar höjden mellan gatan och däckgolv och höjden mellan däckgolv och överkant staket. Ramper för att utjämna nivåskillnader får max luta 1:12 (8,3%) och ska placeras innanför staketet, bifoga bild på däck om så är möjligt. Däck bör så långt som möjligt undvikas.

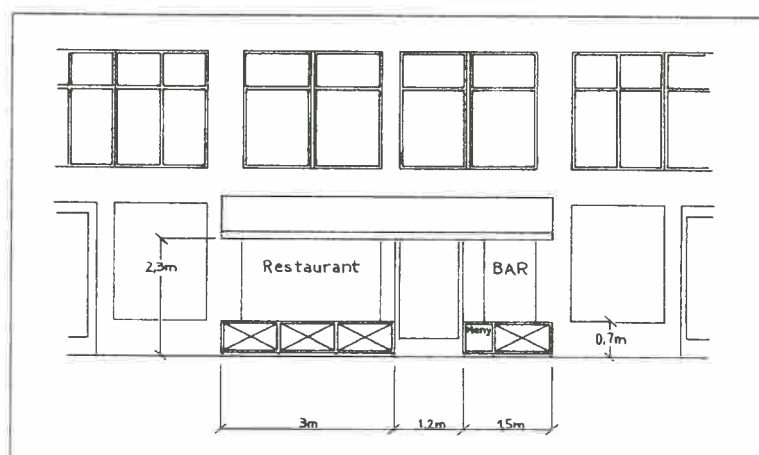
Polisen skickar din ansökan till räddningstjänsten, stadsbyggnadskontoret, kommunens tillgänglighetsrådgivare och tekniska kontoret för synpunkter.

Framkommer inga synpunkter från remissinstanserna är det klart att **teckna avtal med tekniska kontoret gällande "Upplåtelse av mark för uteservering"**.

1. Planritning

2. Fasadritning

Som upplysning kan nämnas att:

- ansökan om tillstånd för servering av alkoholhaltiga drycker ska lämnas hos socialförvaltningen i Hässleholm. För att tillstånd ska godkännas krävs bl.a. att serveringsytan är väl inhägnad. I normalfallet får inte fler än en entré mot allmän plats förekomma.
- ansökan om tillstånd för hantering av brandfarlig vara (t.ex. gasol till terassvärmare) ska sökas hos räddningstjänsten i Hässleholm.

Vad kostar det?

Polisen tar ut ansökningsavgift för handläggandet av ”Tillstånd att använda offentlig plats”.
År 2009 var ansökningsavgiften 600 kr.

Kommunen tar via dess tekniska kontor ut avgift för upplåtelse av mark till uteservering.

Avgiften baseras på:

- två geografiska zoner, Zon 1 och Zon 2. Zonerna redovisas på kartan på sidan 12.
- två tidsperioder.

Tidsperiod 1: april, maj, juni, juli, augusti, september.

Tidsperiod 2: januari, februari, mars, oktober, november, december.

För tidsperiod 1 gäller att avtal tecknas för hela perioden.

För tidsperiod 2 gäller att avtal tecknas månadsvis minst en månad i förväg d.v.s. avtal gällande oktober tecknas senast i september.

Avgift per månad

Zon 1, tidsperiod 1: 40 kr/m²/mån

Zon 2, tidsperiod 1: 30 kr/m²/mån

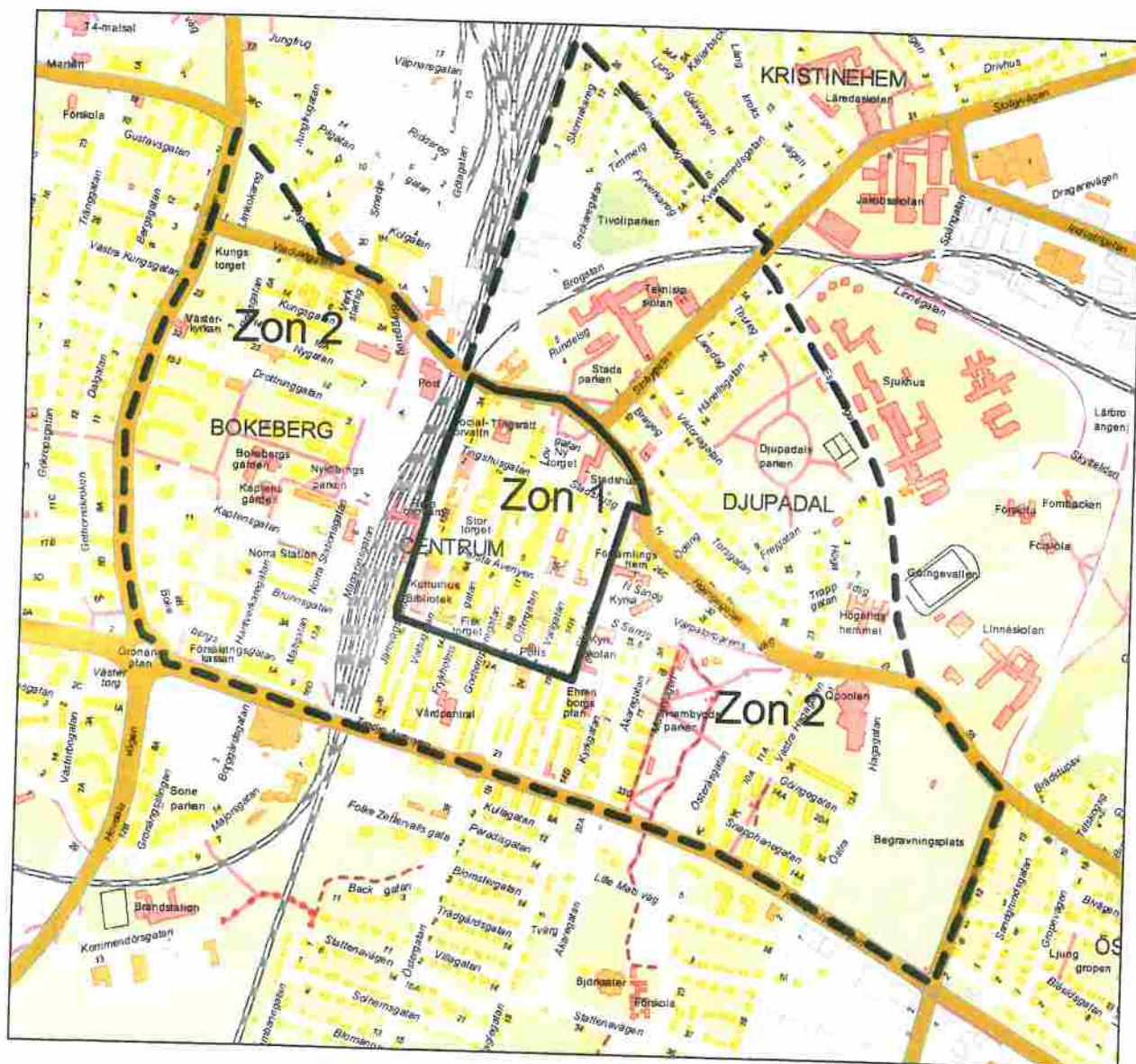
Zon 1, tidsperiod 2: 30 kr/m²/mån

Zon 2, tidsperiod 2: 20 kr/m²/mån

Avgifterna anpassas till indextalet enligt KPI för oktober månad 2008.

Aktuellt avgiftsbelopp aviseras av kommunen och ska betalas i förskott senast en månad efter det att avtal tecknats.

Zonindelning

- Zon 1 Centrum
- Zon 2 Vankivavägen – Finjagatan – Viaduktgatan - järnvägen till Kristianstad - Kristinehemsvägen – Esplanadsgatan – Röingegatan - N.Kringelvägen - Kristianstadsvägen - Tredje Avenyen

Vill du veta mer?

Kontakta:

Tekniska kontoret, Hässleholm, telefon: 0451-26 81 87 eller 0451-26 87 23

Stadsbyggnadskontoret, Hässleholm, telefon: 0451-26 89 00

Polismyndigheten i Hässleholm, telefon: 114 14

www.hassleholm.se

HÄSSLEHOLMS
KOMMUN

www.hassleholm.se